

Høring - Forslag til endringer i valgloven (Kretsvis opptelling)

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	

Rådmannens innstilling

Hol kommune viser til Kommunal- og distriksdepartementet sitt høringsnotat datert 27. mars 2026 om forslag til endringer knyttet til kretsvis opptelling av stemmesedler. Høringssvaret tar utgangspunkt i vurderinger og innspill fra departementet sin eget høringsnotat og utredning fra Institutt for samfunnsforskning (ISF).

Hol kommune vurderer at høringsnotatet i stor grad selv dokumenterer de vesentlige utfordringene ved forslaget.

Flere kommuner peker på at forslaget vil føre til økt kompleksitet, større risiko for feil, kan medføre økt risiko for svekket hemmelig valg, forsinket valgresultat og større ressursbruk, uten at informasjonsgevinsten står i rimelig forhold til kostnadene.

Hol kommune slutter seg til vurderingene om at forslaget kan komme i konflikt med prinsippene om hemmelig valg, jf Grunnlova §49 og valglova § 1.

I kommuner med små og få valgkretser vil tallet på velgere som stemmer utenfor egen krets på valgdagen være svært lav. Dersom slike stemmer blir kretsfordelte, kan det i praksis bli mulig å identifisere hva hver enkelt har stemt.

For å sikre reelt hemmelig valg måtte en i så fall ha endret opptellingsmåten, for eksempel ved å avvikle første tellingen i valglokalene.

Dette er ikke en del av departementet sitt forslag, og flere kommuner inkludert Hol kommune mener derfor at hemmelig valg ikke er tilstrekkelig ivaretatt.

Hol kommune mener at krav om kretsvis opptelling kan føre til mindre og små kommuner velger å redusere tallet på valgkretser, etter valglova §9-2.

I Hol kommune med 3135 stemmeberettigede (tall fra 2025), vil dette være en aktuell tilpasning.

I Hol kommune er det 2 stemmekretser.

Hol kommune ser disse ulempene med forslaget til ny valglov:

Som flere kommuner peker på, vil forslaget føre til et langt mer komplekst valgoppgjør. Økt tall på fraksjoner, mer sortering før opptelling og manuell håndtering av kretsnummer på stemmesedlene øker risikoen for feil og gjør kontrollen vanskeligere.

Dette gjelder særlig ved kommune- og fylkestingsvalg, der flere valg blir gjennomført samtidig. Ved disse valgene er det ulik farge på stemmesedlene, for å gjøre sorteringen og opptellingen oversiktlig. Ved foreslått ordning vil stemmesedlene med samme farge måtte skilles fra hverandre med håndskrevne kretsnummer.

Hol kommune er bekymret for at mer komplisert rutiner vil kunne svekke både effektiviteten i valgavviklingen, velgeren sin tillits til ordningen, kreve flere valgmedarbeidere, mere opplæring og mere tid til kontroll og kvalitetssikring.

En slik ordning medfører mere logistikk og det er økt risiko for at det kan gjøres feil.

Valgmedarbeiderne må sørge for at det blir lagt i riktig krets til enhver tid. Tallet valgmedarbeiderne får ut vil ikke bli korrekte heller, da valgmedarbeiderne må ta ut en bunke med forhåndsstemmer som skal telles med sent innkomne stemmer. Det er også en grunn til at det ikke er forholdsmessighet mellom ekstra ressurser dette fører til og fordelene med statistikk.

Disse oppgavene vil være vanskelig å håndtere innenfor eksisterende ressursrammer.

På bakgrunn av samlet vurdering, og i tråd med høringsinnspill fra andre kommuner, mener Hol kommune at forslaget om kretsvis opptelling av stemmesedler bør avvises.

Forslaget har avgrenset informasjonsverdi, samtidig som det innebærer betydelige ulemper knyttet til hemmelig valg, gjennomførbarhet, ressursbruk og tillit.

Hol kommune foreslår at forslag om obligatorisk kretsvis opptelling av stemmesedler ikke blir vedtatt.

Saken avgjøres av

Formannskapet

Vedlegg

- 1 Høringsbrev - endringer i valgloven(617492).pdf
- 2 Opptelling av stemmer på stemmekrets nivå - notat fra Instit(617080).pdf
- 3 Høringsnotat om kretsvis opptelling - endelig versjon(617408).pdf

Saksopplysninger

Formålet med saken:

Gi høringsuttalelse til endringer i valgloven.

Høringsutkastet er gjort i samarbeid med de andre Hallingdalskommunene.

Det er tatt utgangspunkt i valgresultatet for stortingsvalget fra 2025

Krets	Stemmeberettigede	Forhåndsstemmer	Valgtingsstemmer
0000 Hele kommunen	4	3	0
0003 Hol	860	346	332
0007 Geilo	2271	1098	798
Totalt	3135	1447	1130

I forslag til valgloven er det endret §7-5 første ledd første punktum skal lyde:

Hvis en velger som forhåndstemmer er manntallført i kommunen, **skal stemmemottakeren stemple stemmeseddelen, påføre stemmeseddelen et nummer som identifiserer hvilken stemmekrets velgeren tilhører, og sette kryss ved velgerens navn.**

§10-8 andre ledd skal lyde:

(2) Forhåndsstemmer skal telles opp for hver enkel stemmekrets. Dette gjelder bare hvis den delen av manntallet opptellingen gjelder, inneholder minst 100 navn.

Forhold til overordnet plan

[Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre \(valgloven\) - Lovdata](#)

Miljøkonsekvenser

Ikke vurdert.

Økonomiske konsekvenser

Dersom forslaget blir vedtatt, må det være flere valgmedarbeidere tilgjengelig som har en økonomisk kostnad for Hol kommune disse vil også medføre mere opplæring.

Det vil også komme mere kostnader til transport, logistikk og sikker håndtering av valgmateriale.

Vurdering

På bakgrunn av samlet vurdering, og i tråd med høringsinnspill fra andre kommuner, mener Hol kommune at forslaget om kretsvis opptelling av stemmesedler bør avvises.

Forslaget har avgrenset informasjonsverdi, samtidig som det innebærer betydelige ulemper knyttet til hemmelig valg, gjennomførbarhet, ressursbruk og tillit.

Hol kommune foreslår at forslag om obligatorisk kretsvis opptelling av stemmesedler ikke blir vedtatt.